

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри

Протокол № X від XX.XX.2020 р.

Розробник(-и):

Липов Володимир Валентинович, д.е.н., проф. кафедри міжнародної економіки та менеджменту ЗЕД,

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри
2020/2021			

1. Вступ

Початок нового тисячоліття ознаменований подальшою інтенсифікацією міжнародних економічних зв'язків. Національні економіки відкриваються навколишньому світу. Вихід на зовнішні ринки створює нові можливості для національних виробників, розширює коло, сприяє підвищенню якості товарів та послуг, що пропонуються споживачам на внутрішніх ринках. Одночасно посилюється конкуренція, зростає взаємозв'язок та взаємозалежність країн світу. Все ширше коло суб'єктів господарювання виявляється включеним в процес міжнародної, глобальної взаємодії. Більше того, кожен з нас, як споживач повсякчасно відчуває на собі результати процесів, подій, які породжують коливання цін, зміну напрямків міжнародних потоків чинників виробництва, товарів кінцевого попиту.

Актуалізується проблема відстеження та реагування на нові ситуації, що породжуються динамізмом, мінливістю й ускладненням глобального середовища господарювання. В свою чергу виконання цього завдання можливе лише на основі розуміння рушійних сил, змісту та сутності процесів, що відбуваються в міжнародному господарському середовищі. Вирішального значення набуває здатність відокремити явище, ті події, що виявляються на поверхні, кидаються в очі, привертають увагу широкого загалу, від складних і прихованих від поверхневого погляду механізмів взаємодії суперечливих інтересів суб'єктів господарювання, розуміння й врахування закономірностей, на яких вони гуртуються. Адекватне сприйняття господарської дійсності вимагає здатності до самостійного визначення, відокремлення, *явищного й сутнісного* в кожному явищі глобального господарського життя, здатності їх поєднання й формування на цій основі уявлення про те, чим воно є в *дійсності*.

Ускладнює цей процес суперечливе поєднання бурхливого зростання обсягу інформації, що продукується й виявляється доступним пересічному споживачу, з обмеженими можливостями її переробки, осягнення, відокремлення важливого від зайвого мотлоху. Варто також враховувати й цілковиту вірогідність штучного приховування важливої інформації, цілеспрямованого введення в оману, створення «інформаційного шуму».

Лише повнота знання, що передбачає здатність відокремити важливе від зайвого, помножена на методологічний апарат його використання, створює можливості для оперативного комбінування окремими елементами, застосування їх як інструменту створення нового знання, засобу мозаїчного переформатування світу, що оточує людину, спочатку в думці, а потім і в практичній діяльності.

Жоден підручник або навчальний посібник, словник або енциклопедія не здатні достатньо повно охопити всі сторони явища сучасного суспільного життя, що отримало назву Глобальна економіка. Більше того, це неможливо зробити за визначенням. Адже економіка за самою своєю суттю є явищем динамічним, мінливим. В свою чергу глобальна економіка змінюється глобально. Світ постійно змінюється. І світ, яким він предстає перед очима

читача цих строк, відрізняється від того, яким він був коли вони писалися. Особливістю навчальної літератури з проблем міжнародної, глобальної взаємодії, зорієнтованої на подання фактичного матеріалу, є те, що інформація, в ній представлена, застаріває швидше, ніж середній строк життя підручника або навчального посібника з економіки.

Знання та розуміння об'єктивних передумов, закономірностей глобальної взаємодії, перспектив розвитку глобалізації дозволяє більш ефективно використовувати можливості та уникати загроз, що виникають в результаті розгортання процесів економічної глобалізації.

Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна "Глобальна економіка" є нормативною.

Об'єктом вивчення є глобальна система господарювання.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методологічний апарат дослідження процесів формування єдиної системи економічної взаємодії на глобальному рівні.

Навчальна дисципліна складається з двох змістових розділів: **1. Теоретичні засади глобальних досліджень; 2. Сучасний стан, проблеми та перспективи глобальної економіки.** В першому розділі розглядаються проблеми, пов'язані з визначенням часових меж феномену глобалізації, сучасна методологія глобалізації, школи глобалістики й особливості міждисциплінарних досліджень в цій сфері, вплив особливостей міжцивілізаційної взаємодії на протікання глобальних економічних процесів, етапи становлення глобальної економіки. В другому розділі увагу зосереджено на суперечностях й дуалізмі сучасного етапу глобалізації, парадоксальній природі глобальних трансформацій, альтерглобалізмі та його формах, проблемах прогнозування глобального розвитку, регулятивних механізмах глобальної економіки, міжнародних стратегіях глобалізації, перспективах визначення конкурентної стратегії розвитку України в умовах глобалізації.

Мета навчальної дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни є формування знань, навичок і компетенцій в сфері орієнтації та використання в практичній діяльності наслідків глобалізації процесів господарювання.

Основними завданнями вивчення даної дисципліни є:

засвоєння знань про передумови, зміст, перспективи та наслідки розгортання процесів економічної глобалізації, можливості, що вони відкривають перед суб'єктами господарчої діяльності в ході інтеграції України в світове господарство;

оволодіння навичками самостійного аналізу, ідентифікації та оцінювання можливостей ведення міжнародного бізнесу, що відкривають перед суб'єктами господарювання процеси глобалізації.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

понятійний та категорійний апарат теорії економічної глобалізації;
економічну сутність глобалізації;

основні методологічні підходи, інструментарій, показники, що висвітлюють економічну глобалізацію;

школи, що концентрують увагу на ключових проблемах економічної глобалізації;

витоки та засади міждисциплінарного дослідження економічної глобалізації;

змістовну специфіку становлення глобальної економіки;

цивілізаційні засади процесів глобалізації;

передумови та наслідки дуалізму сучасного стану глобалізації;

вплив парадоксальної природи глобальних трансформацій на характер та напрямки розвитку світової цивілізації;

чинники, що спричинили виникнення альтерглобалізму, його форми та наслідки для визначення подальших напрямків глобалізації;

засади та зміст прогнозування перспектив глобального розвитку;

теоретичні та практичні підходи до формування механізмів регулювання глобальної економіки;

міжнародні стратегії глобалізації;

засади та механізми формування конкурентної стратегії розвитку України в умовах глобалізації.

вміти:

визначати методологічний апарат дослідження окремих аспектів глобалізаційного процесу;

аналізувати вплив цивілізаційних особливостей на характер інтеграції окремих країн світу в глобальну економіку та специфіку організації економічної взаємодії;

використовувати знання специфіки механізмів глобалізації на сучасному її етапі в процесі визначення можливостей, що вона надає;

виявляти суперечності та парадокси, що породжуються глобальною економічною взаємодією і визначати, яким чином вони можуть впливати на характер економічного розвитку;

аналізувати витоки, умови та наслідки формування окремих напрямків альтерглобалізму та їх вплив на перспективи глобалізації;

визначати наслідки впливу глобалізації на перспективи окремих аспектів економічної діяльності;

визначати можливості та обмеження підходів до формування регулятивних механізмів глобального розвитку, можливості та обмеження окремих інститутів глобального регулювання;

аналізувати можливості, обмеження, вигоди та негативні сторони міжнародних стратегій глобалізації;

визначати переваги та недоліки елементів глобальної конкурентної стратегії розвитку України.

Курс	1Д	
Семестр	1	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	20
	семінарські, практичні	20
	лабораторні	X
Самостійна робота		110
Форма підсумкового контролю	Екзамен	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Міжнародна економіка	"Креативна економіка"
Світове господарство та міжнародні економічні відносини	"Поведінкова економіка"
Міжнародна економічна діяльність України	

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Володіння і використання в практичній діяльності теоретико-методологічного апарату дослідження глобальної економічної взаємодії	Вміння обирати та використовувати оптимальні методи та інструменти з теоретико-методологічного апарату економічної науки для дослідження процесів глобалізації
Здатність аналізувати та робити практичні висновки з процесів, що відбуваються в глобальному економічному просторі	Вміння визначати витoki та сутність процесів, що відбуваються в глобальній системі господарювання на підставі розуміння їх діалектичного характеру та багатоваріантності потенційних напрямів розвитку
Здатні формувати стратегію практичної діяльності підприємства на основі розуміння впливу на неї глобального економічного середовища	Прийняття рішень стосовно вибору конкурентної стратегії розвитку підприємства на основі розуміння сутності, рушійних сил та наслідків процесу глобалізації

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади глобальних досліджень

Тема 1. Часові межі феномену глобалізації

1.1. Історичні межі глобалізації

Глобальність, глобалізація, глобалізм, глобалістика. Глобалізація як зміна форм історичного процесу («архаїчна глобалізація»). Глобалізація як сучасний економічний феномен. Концепція протоглобалістів. Глобалізація як позачасова якість цивілізації (концепція Е. Азроянца).

1.2. Господарювання і глобалізація: часові обмеження

Економіка і господарювання. Форми руху благ і форми глобалізації. Парадокс історичної еволюції глобалізації.

1.3. Глобалізація в системі понять міжнародної економіки

Світова економіка, міжнародні економічні відносини, міжнародна економіка, International Economics, міжнародна економічна інтеграція, регіоналізація (глокалізація), інтернаціоналізація, глобальна економіка, глобальне господарство в контексті глобалізації.

Тема 2. Сучасна методологія глобалізації

2.1. Методологія, методи та інструменти дослідження процесів глобалізації

Метод та методологія глобалізації. Нормативний і позитивний підходи. Особливості методів та інструментів глобальних досліджень.

2.2. Діалектичність, синергізм та цивілізаційні аспекти глобалізації

Змістовне наповнення діалектичного, синергетичного та цивілізаційного підходів до дослідження глобальної економіки. Суперечність, перехід кількісних змін в якісні, як механізми здійснення, визначення напрямів, форм, результатів глобалізації, заперечення заперечення, теорія революцій і глобалізація. Біфуркації, випадковість, емерджентність, атрактори глобального розвитку.

2.3. Особливості інструментарію дослідження глобалізації в економіці та суміжних науках

Специфіка предмету та методу наукового дослідження. Мейнстрим економічної теорії, економічна соціологія, концепції різноманіття варіантів капіталізму, глобальних виробничих систем.

2.4. Методологія основних шкіл глобалізації

Методологічні концепції глобалізації. Неоліберальний глобалізм. Модернізаційна. Імперська. Цивілізаційна. Глобального корпоративізму. Техніко-технологічна. Інформаційно-знаннява. Ноосферна.

Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики

3.1. Доповіді Римського клубу та початок дослідження глобальних проблем

Футурологічні дослідження, заснування Римського клубу та початок

вивчення глобальних проблем.

3.2. Школи глобалістики.

Школа контрольованого глобального розвитку. Школа універсального еволюціонізму. Школа міжнародної політекономії. Школа економічної соціології. Еколого-економічна школа. Школа глобальної екології. Українська школа глобалістики.

3.3. Методологія основних шкіл глобалістики

Особливості методологічного інструментарію основних шкіл глобалістики.

3.4. Міждисциплінарність глобальних досліджень

Глобальність глобального та ефект непередбачуваних наслідків як передумови розвитку міждисциплінарних досліджень в глобалістиці. Критерії методологічного розгалуження дисциплін, типи міждисциплінарності.

Тема 4. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів

4.1. Структурна та функціональна складові цивілізаційної глобалістики
Регіонально-цивілізаційний та світ-системний підходи до дослідження цивілізаційної взаємодії. Проблеми міжцивілізаційної взаємодії.

4.2. Соціокультурні чинники уособлення та взаємодії цивілізацій

Складові інституціональної архітекτονіки цивілізацій та їх вплив на формування специфічних моделей господарювання (моделей капіталізму).

4.3. Глобалізація і взаємодія цивілізацій

Геополітичний, соціокультурний, демографо-екологічний, технологічний, економічний зрізи взаємодії цивілізацій. Західна та Східна (Китайська) моделі економічного зростання та розвитку і відмінні концепції глобальної господарчої взаємодії. Пекінський консенсус versus Вашингтонський консенсус.

Тема 5. Становлення глобальної економіки

5.1. Історична еволюція глобальної економіки

Становлення глобальної економіки в концепції способів господарювання. Періодизація економічної глобалізації. Епохи меркантилізму, золотого стандарту, дуалізації світової економіки, доганаючого розвитку, постеконімічних трансформацій. Глобальні деіндустріалізації та неоіндустріалізація.

5.2. Неоіндустріалізація та зміна орієнтирів глобального розвитку

Скорочення ресурсної залежності розвинених країн. Міграція технологічних укладів. Набуття знанням значення ключового ресурсу. Особливості впливу на процес глобалізації поступової зміни мотивації, креативності та інноваційності постеконіміки. Трансформація міжнародної торгівлі, формування глобальної технологічної піраміди, розвиток глобальних виробничих систем, фінансова глобалізація, становлення глобальних корпорацій, глобальна міграція.

Змістовний модуль 2. Сучасний стан, проблеми та перспективи глобальної економіки

Тема 6. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації

6.1. Діалектична сутність протиріччя як рушійної сили розвитку Глобалізація як процес розвитку. Дуалістичні виміри глобалізації. Закон єдності і боротьби суперечностей. Стадії розвитку протиріччя. Економічний дуалізм і формування вихідної суперечності глобалізації. Системний характер глобальних протиріч

6.2. Основні протиріччя глобальної економіки
Загальні і специфічні протиріччя. Взаємозв'язок глобальних протиріч в ідеологічній, політичній та економічній сферах.

6.3. Глобальні економічні суперечності
Глобальні монополії/національна держава, ринкова/регульована економіка, самодостатність розвинених країн/ залежність економік, що розвиваються, суперечності в функціонуванні ринків, капіталу, фінансово-виробничій, інноваційній сферах, виробничих відносинах.

Тема 7. Парадоксальна природа глобальних трансформацій

7.1. Сутність парадоксу
Глобальні дослідження парадоксальної природи глобалізації. Сутність парадоксу як прояву неявних суперечностей процесу глобалізації. Об'єктивні передумови парадоксальної природи глобалізації. Ендогенні та екзогенні витоки формування парадоксів.

7.2 Семантичні підстави «парадоксів» глобалізації
Сутність семантичних засад виникнення явища парадоксальності. Культура. Моделі господарювання. Інформаційна база.

7.3. Логічні діалектичні засади глобальних парадоксів
Діалектичні підстави виникнення основних глобальних парадоксів. Парадокси стратифікації, глобального системного стягування, дисоціації.

7.4. Логічні триалектичні парадокси глобалізації
Сутність, витоки та механізми формування логічних триалектичних парадоксів глобалізації. Парадокси взаємозв'язку економічної стабільності, курсу валют і руху капіталів, глокалізації, трилеми глобального регулювання (парадокс Д. Родрика). Неможливість одночасного поєднання процесу успішного розвитку, відкритості економіки та демократизації суспільного життя.

Тема 8. Альтерглобалізм та його форми

8.1. Передумови виникнення альтерглобалізму
Негативні наслідки економічної глобалізації. Глобалізація кризових явищ. Альтерглобалізм як реакція на ситуацію. Етапи становлення альтерглобалізму.

8.2. Сутність та течії альтерглобалізму
Сутність, спільне в альтерглобалістському русі, учасники, правила, цілі, завдання, форми діяльності, вимоги, часові орієнтири, течії. Релігійний,

екологічний, економічний, геополітичний альтерглобалізм.

8.3. Альтерглобалізм і антиглобалізм.

Ідеологічні засади, форми дії, ключові, організації.

8.4. Значення альтерглобалізму для розвитку глобалізації

Критика західної моделі глобалізму як стимул пошуку його альтернатив. Позитивні та негативні сторони антиглобалізму і альтерглобалізму. Обмеження, зовнішні і внутрішні протиріччя альтерглобалізму.

Тема 9. Глобальна економіка як прогностична реальність

9.1. Темпоральні виміри глобалізації

Глобалізація, погляд з минулого у майбутнє. Телеологічні, лінійні та циклічні підходи в глобальному прогнозуванні.

9.2. Глобальне прогнозування як метод глобальних досліджень

Зміст та особливості прогнозування процесів глобалізації. Генетичне та телеологічне прогнозування. Сценарне прогнозування.

9.3. Історія розвитку глобального прогнозування

Прогнозування і передбачення. Апокаліпсис (Об'явлення Іоанна Богослова) Передбачення Нострадамуса. Роботи Стенфордського дослідницького інституту, РЕНД корпорейшин, Римського клубу, Проект ООН «Майбутнє світової економіки».

9.4. Альтернативні прогнозні сценарії глобального розвитку

Зміст та особливості прогнозування глобалізації к концепціях неоліберальній, неоколоніальній, апокаліптичній, анархічній, моральної, приборканої глобалізації, оптимістичний сценарій.

Тема 10. Регулятивні механізми глобальної економіки

10.1. Вестфальська система та еволюція глобальної системи регулювання

Вестфальська система міжнародних відносин: зміст та сутність. Етапи формування глобального регулювання. Золотий стандарт і парадокс десуверенізації держави. Бреттон-Вудська система та мультилатералізм. Створення СОТ, торжество неолібералізму та гіперглобалізація. Між наднаціональним регулюванням і новим мультилатералізмом.

10.2. Еволюція регулюючої ролі держави в економіці за умов глобалізації

«Нове середньовіччя». Недоліки системи наднаціонального регулювання. Принципи мультилатерального регулювання.

10.3. Інституціональна складова глобального регулювання

Елементи інституціональної архітектури мегарівня та їх вплив на процеси глобалізації

10.4. Вплив міжнародних корпорацій на розвиток сучасної світової економіки

Від транснаціональних до глобальних корпорацій. Кластерні структури та глобальні виробничі системи. Еволюція ролі корпорацій у глобальній економіці. Позитивне і негативне.

- 10.5. Інтеграційні об'єднання в процесах глобалізації
МЕІ як проміжний механізм регулювання процесів глобалізації
- 10.6. Міжнародні комерційні та некомерційні організації як провідник процесів глобалізації
Бреттон-Вудські організації і глобальне регулювання. Розвиток глобальних некомерційних структур та їх участь у глобальному регулюванні
- 10.7. Світові міста як провідники глобалізації.
Світові міста в системі глобального регулювання.

Тема 11. Міжнародні стратегії глобалізації

- 11.1. Сутність стратегії глобалізації, інструменти та механізми її формування
Визначення поняття "стратегія". Класифікація глобальних стратегій. Процес формування, розгортання та управління стратегії.
- 11.2. Стратегії глобального розвитку
Альтернативні стратегії глобального розвитку. Система з глобальним урядом (уніполярна система). Бі- та триполярна система. Поліполярна система. Глобалізація на основі регіональних інтеграційних об'єднань. Корпоративна глобалізація. Глобалізація на принципах автономізації. Глобальне громадянське суспільство.

Тема 12. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації

- 12.1. Методологічні засади геоекономічного аналізу і прогнозування стратегії розвитку України в умовах глобалізації
Альтернативні підходи до визначення логіки, методології, інструментарію аналізу. Елементи методології глобального стратегічного позиціювання України.
- 12.2. Передумови визначення конкурентної стратегії
Національна ідея, ресурсний потенціал, тенденції розвитку глобальної економіки, місце України в глобальному середовищі.
- 12.3. Конкурентна стратегія інтеграції України у міжнародний економічний простір
Глобальні конкурентні стратегії України (розширення і диверсифікація ринків збуту та придбання товарів та сировини, цінові, вартісні, валютні, фінансові, виробничі, товаро- продуктово-програмні, технологічні

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання

студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських, лабораторних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 75 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля (максимальна сума балів 25, у тому числі 12 за перший модульний контроль і 13 - за другий модульний контроль);

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських, практичних і лабораторних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час колоквиумів та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59

і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Розподіл балів за тижнями

(вказати засоби оцінювання згідно з технологічною картою)

Теми змістовного модулю		Робота на лекції	Активна участь в обговоренні питань теми	Перевірка домашніх завдань (усна доповідь)	Економічний диктант	Експрес-опитування	Тести з поточної теми	Навчальна гра	Есе	Колоквіуми	
1 ЗМ	Тема 1	1, 2 тижні	1	2			1		2		6
	Тема 2	3, 4 тижні	0,5	1			3				4,5
	Тема 3	3, 4 тижні	0,5	1	3						4,5
	Тема 4	5,6 тижні	1	2		2		3	2		10
	Тема 5	7, 8 тижні	1	2			1	3		12	18
2 ЗМ	Тема 6	9,10 тижні	1	2	3				6		12
	Тема 7	11, 12 тижні	1	2		2					5
	Тема 8	12,13 тижні	0,5	1				3			4,5
	Тема 9	13, 14 тижні	0,5	1					2		3,5
	Тема 10	13, 14 тижні	1	2	3		1				7
	Тема 11	15, 16 тижні	1	2				3	2		8
	Тема 12	17 тижні	1	2						13	16
			10	20	9	4	3	15	8	6	25

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

5. Рекомендована література

Основна

1. Гелд Д. Глобальні трансформації. Політика, економіка, культура / Д. Гелд, Е. МакГрю, Д. Голдблатт, Дж. Перратон. - К. : Фенікс, 2003. – 584 с.
2. Глобалістика : Енциклопедія / Гл. ред. И. Мазур, А. Чумаков. – М. : Радуга, 2003. – 1328 с.
3. Глобальна економіка : навч. посіб. для студентів зі спеціальностей «Економіка», «Маркетинг», «Облік і оподаткування» / за редакцією проф. С. І. Архієреєва. – Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2018. – 192 с.
4. Глобальна економіка : навч. посіб. / О. В. Довгаль, У. Я. Андрусів, О. В. Ткаліч, О. С. Павленко. – Івано - Франківськ: ФОП Супрун В.П., 2019 – 262 с.
- Глобальное экономическое развитие: тенденции асимметрии, регулирование. Монография / Под ред. Д. Лукьянченко, А. Поручника, В. Колосова. – К. : КНЭУ, 2013. - 466 с.
4. Кальченко Т. Глобальна економіка / Т. Кальченко. – К. : ХНЕУ, 2006. – 368 с.
5. Липов В. Глобальна економіка : навчальний посібник : у 2-х частинах. Частина 1. Теоретичні засади глобальних досліджень : [Електронне видання] / В. В. Липов. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 228 с. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/18469>
6. Липов В. Глобальна економіка : навчальний посібник : у 2-х частинах. Частина 2. Сучасний стан, проблеми та перспективи глобального розвитку [Електронний ресурс] / В. В. Липов. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 235 с.
7. Решетило, В. П. Глобальна економіка : навч. посібник / В. П. Решетило; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 167 с.

8. Філіпенко А. Глобальні форми економічного розвитку. Історія і сучасність / А. Філіпенко. – К. : Знання, 2007. – 670 с.
9. Шевчик Б. Сучасні економічні теорії глобальних систем / Б. Шевчик. – Львів, Новий світ-2000, 2011. – 352 с.

Додаткова література

1. Азроянц Э. А. Глобализация: катастрофа или путь к развитию? Современные тенденции мирового развития и политические амбиции. - М. : ИД Новый век 2002. - 416 с.
2. Аллен Р. Глобальная экономическая история / Р. Аллен. – М. : Изд-во ин-та Гайдара, 2013. – 224 с.
3. Ариэли Д. Поведенческая экономика. Почему люди ведут себя иррационально и как заработать на этом / Д. Ариэли. – М. : Манн, Иванов и Фербер, 2013. – 296 с.
4. Арриги Дж. Адам Смит в Пекине. Что получил в наследство XXI век / Дж. Арриги. – М. : ИОП, 2009. – 456 с.
5. Арриги Дж. Долгий двадцатый век. Деньги, власть и истоки нашего времени / Дж. Арриги. – М. : Территория будущего, 2006 . – 472 с.
6. Бек У. Влада і контрвлада у добу глобалізації / У. Бек. – К. : Ніка-Центр, 2011. – 406 с.
7. Бек У. Что такое глобализация / У. Бек. – М. : Прогресс-Традиция, 2001. – 304 с.
8. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество /Д. Белл. – М.: Academia, 1999. – 784 с.
9. Белорус О. Экономическая система глобализма / О. Белорус. – К. : КНЕУ, 2003. – 380 с.
10. Берк Дж. Дар топора. Обоюдоострая история человеческой культуры / Дж. Берк, Р. Орнстейн. – М. : Эннеагон Пресс, 2007. – 410 с.
11. Боннер У. Судный день американских финансов: мягкая депрессия в XXI в. / У. Боннер, Э. Уиггин. – Челябинск : Социум, 2005. – 402 с.
12. Бренер Р. Экономика глобальной турбулентности: развитые капиталистические экономики в период от долгого бума до долгого спада. 1945 – 2005 / Р. Бренер. – М. : ИД ВШЭ, 2014. – 556 с.
13. Бузгалин А. Глобальный капитал. В 2 тт. / А. Бузгалин, А. Колганов. – М. : Ленанд, 2015. – Т. 1, 640 с.; Т. 2, 912 с.
14. Вайцзеккер Э. Фактор четыре: затрат – половина, отдача – двойная / Э. Вайцзеккер, Э. Ловинс, Л. Ловинс. – М. : Academia, 2000 - 400 с.
15. Валлерстайн И. Анализ мировых систем и ситуация в современном мире / И. Валлерстайн. – СПб. : Университетская книга, 2001. – 416 с.
16. Вебер М. Господарство і суспільство / М. Вебер. – К. : Всесвіт, 2012. – 1112 с.
17. Волф Дж. Преднамеренный кризис. Неизвестная история финансового переворота и что Вы можете с этим сделать / Дж. Волф. – М. : Дело, 2013. – 200 с.

18. Гаврилишин Б. До ефективних суспільств. Доповідь Римському клубові / Б. Гаврилишин. – К. : Пульсари, 2009. – 248 с.
19. Гальчинский А. Кризис и циклы мирового развития / А. Гальчинский. - К. :АДЕФ-Украина, 2013. - 480 с.
- Гальчинський А. Економічна методологія. Логіка оновлення / А. Гальчинський. – К. :АДЕФ-УКРАЇНИ, 2010. – 572 с.
20. Гестеланд Р. Кросс-культурное поведение в бизнесе / Р. Гестеланд. – Днепропетровск : Баланс-Клуб, 2003. – 274 с.
21. Гидденс Э. Ускользающий мир. Как глобализация меняет нашу жизнь / Э. Гидденс. – М. : Весь Мир, 2004. – 120 с.
22. Глобализация сопротивления: борьба в мире / Отв. ред. С. Амин и Ф. Утар. – М. : УРСС, 2004. – 304 с.
23. Глобальное экономическое развитие: тенденции, асимметрии, регулирование. Монография / Под ред. Д. Лукьянченко, А. Поручника, В. Колсова. – К. : КНЭУ, 2013. - 466 с.
24. Голдстоун Дж. Почему Европа. Возвышение Запада в мировой истории, 1500 – 1850 / Дж. Голдстоун. – М, : Изд-во ин-та Гайдара, 2014. – 224с.
25. Гэлбрейт Дж. Новое индустриальное общество. Избранное. – М. : Эксмо, 2008. – С. 345 – 610.
26. Делягин М. Мировой кризис: Общая теория глобализации / М. Делягин. – М. : ИНФРА_М, 2003. – 768 с.
27. Денчев К. Феномен антиглобализма / К. Денчев. – М. : ИД ГУ ВШЭ, 2005. – 220 с.
28. Ещенко П. Куда движется глобальная экономика в XXI веке. Монография / П. Ещенко, А. Арсеенко. – К. :Знання України. – 2012 . – 479 с.
29. Єрмоленко В. Глобалізація і безпека розвитку / В. Єщенко. – Черкаси : Вертикаль, 2012. – 336 с.
30. Иванов Н. Парадоксы глобализации – вызовы и поиски ответа. Материалы постоянно действующего междисциплинарного семинара Клуба ученых «Глобальный мир». — М.: ИД НОВЫЙ ВЕК, 2002. - 45 с.
31. Инглхарт Р. Модернизация, культурные изменения и демократия / Р. Инглхарт, К. Вельцель. – М. : Новое издательство, 2011. – 464 с.
32. Иноземцев В. За пределами экономического общества / В. Иноземцев. – М.: Academia-Наука, 1998. – 640 с.
33. Иноземцев В. К воссозданию вестфальской системы: хаос и порядок в международных отношениях / В. Иноземцев // МЭиМО. - 2005. - № 8. – С. 11-18; № 9, - С. 3-12.
34. Иноземцев В.Л. Расколота цивилизация / В. Иноземцев. – М.: Academia-Наука, 1999. – 703 с.
35. Карасьова Н. Глобалізаційні детермінанти експортоорієнтованого розвитку аграрного сектора України / Н. Карасьова // Міжнародна економічна політика. – 2014. – Вип. № 1(20). – С. 129-.
36. Кастельс М. Информационная эпоха / М. Кастельс. – М. : ГУ ВШЭ, 2000. – 608 с.

37. Кирдина С. X и Y экономики. Институциональный анализ / С. Кирдина. – М. : Наука, 2004. – 256 с.
38. Козюк В. Орієнтири фіскальної інтеграції в ЄВС: теорія фіскальних союзів та глобальна фінансова криза / В. Козюк // Економіка України – 2014. - № 10. – С. 14-31.
39. Колодко Г. Куда идет мир. Политическая экономия будущего / Г. Колодко. – М. : Магистр, 2014 с. – 528 с.
40. Колодко Г Мінливий світ / Г.Колодко. – К. : Ін-т екон. та прогнозів. НАН України, 2012. – 448 с.
41. Колот А. Глобальні трансформації індивідуалізованого суспільства: наслідки та уроки / А. Колот // Міжнародна економічна політика. – 2014. – Вип. № 1(20). – С. 5-22.
42. Кочетов Э. Глобалистика. Теория, методология, практика / Э. Кочетов. – М. : Норма, 2002. – 672 с.
43. Кравчук Н. Дивергенція глобального розвитку: Сучасна парадигма формування геофінансового простору / Наталія Кравчук. — К.: Знання, 2012. — 782 с.
44. Кругман П. Выход из кризиса есть! / П. Кругман. – М. : Азбука Бизнес, 2013. – 320 с.
45. Куан Ю. Ли. Сингапурская история. Из «третьего мира» – в первый. / Ли Куан Ю. – М. : МГИМО, 2005. – 656 с.
46. Кузык Б., Яковец Ю. Цивилизации: теория, история, диалог, будущее / Б. Кузык, Ю. Яковец. – М. : ИЭС, 2006. – Т. 1, 768 с.; Т. 2, 648 с.
47. Культура имеет значение. Каким образом ценности способствуют общественному прогрессу. – М. : МШПИ, 2000. – 316 с.
48. Лал Д. Непреднамеренные последствия. Влияние обеспеченности факторами производства, культуры и политики на долгосрочные политические результаты / Д. Лал. – М. : ИРИСЭН, 2007. – 338 с.
49. Лал Д. Похвала империи / Д. Лал. – М. : Новое издательство, 2010. – 364 с.
50. Линдси Б. Глобализация: повторение пройденного / Б. Линдси. – М. : ИРИСЭН, 2006. - 416 с.
51. Липов В. Институциональная комплементарность социально-экономических систем / В. Липов. – Х.: Изд-во ХНУ имени В. Н. Каразина, 2011. – 484 с.
52. Липов В. От архаики к постэкономике. Эволюция форм хозяйствования и развитие экономической теории / В. Липов. – Х. : ИНЖЭК, 2008. – 290 с.
53. Льюис Б. Что не так? Путь Запада и Ближнего Востока: прогресс и традиционализм / Б. Льюис. – М. : Олимп-Бизнес, 2003. – 224 с.
54. Льюис М. Бумеранг. Как из развитой страны превратиться в страну третьего мира / М. Льюис. – М. : Альпита паблишер, 2013. – 246 с.
55. Льюис Р. Столкновение культур. Путеводитель для всех, кто делает бизнес за границей / Р. Льюис. – М. : Манн, Иванов и Фербер, 2013. – 640 с.
56. Медоуз Д. Пределы роста / Д. Медоуз. – М. : Академкнига, 2007. – 342 с.

57. Мировая экономика: прогноз до 2020 года / Под ред. А. Дынкина. – М. : Магистр, 2007. – 429 с.
58. Многоликая глобализация. Культурное разнообразие в современном мире / Под ред. П. Бергер, С. Хантингтон. – М. : Аспект-Проект, 2004. – 379 с.
59. Москаленко О. Випереджаючий економічний розвиток: теоретико-інституціональні засади і проблеми реалізації в Україні / О. Москаленко // Економіка України. – 2014. - № 8. – С. 4-18.
60. Мудрак Р. Экспорт українського продовольства: стан, тенденції, причини / Р. Мудрак // Економіка України – 2014. - № 5. – С. 72-81.
61. Мясоедов С. Основы кросскультурного менеджмента / С. Мясоедов. – М. : Дело, 2003. – 256 с.
62. Нейсбит Р. География мысли / Р. Нейсбит. – М. : Астрель, 2012. – 285 с.
63. Новая постиндустриальная волна на Западе. Антология / Под ред. В. Иноземцева. – М.: Academia, 1999. – 632 с.
64. Новые производственные системы и региональные аспекты глобализации : Сб. обзоров и реф. / Отв. ред. И. Животовская, Т. Черноморова. – М. : ИНИОН, 2014. – 172 с.
65. Нордстрем К. Бизнес в стиле фанк навсегда. Капитализм в удовольствие / К. Нордстрем, Й. Риддерстрале. - СПб. : Стокгольмская школа экономики, 2002. – 280 с.
66. Ольсевич Ю Когнитивно-психологический сдвиг в аксиоматике экономической теории. Альтернативные гипотезы / Ю. Ольсевич. – СПб. : Алетейя, 2012. – 224 с.
67. Пестель Э. За пределами роста / Э. Пестель. – М. : Прогресс, 1988. – 272 с.
68. Печчеи А. Человеческие качества , А. Печчеи. — М. : Прогресс, 1980. — 302 с.
69. Поланьи К. Великая трансформация. Политические и экономические истоки нашего времени/ К. Поланьи. – СПб. : Алетейя, 2002. – 312 с.
70. Портер М. Международная конкуренция / М. Портер. – М. : Прогресс, 1993. – 896 с.
71. Принятие решений в неопределенности. Правила и предубеждения / Под ред Д. Канемана и А. Тверски. – Х. : Гуманитарний Центр, 2014. – 544 с.
72. Радзієвська С. Глобальні економічні процеси та Україна / С. Радзієвська // Міжнародна економічна політика. – 2014. – Вип. № 1(20). – С. 80-104.
73. Райнерт Э. Как богатые страны стали богатыми и почему бедные страны остаются бедными / Э. Райнерт. – М. : ИД ГУ ВШЭ, 2011.- 384 с.
74. Райх Р. Послешок. Экономика будущего / Р. Райх. – М. : Карьера Пресс, 2012. – 208 с.
75. Рамоне И. Геополитика хаоса / И. Рамоне. – М. : ТЕИС, 2001. – 126 с.
76. Рейнхарт К. На этот раз все будет иначе. Восемь столетий финансового безрассудства / К. Рейнхарт, М. Рогофф. – М. : Карьера Пресс, 2011. – 528 с.

77. Ресурси та моделі глобального економічного комплексу. Монографія / За заг. ред. Д. Лукьяненка, А. Поручника. – К. : КНЕУ, 2011. – 703 с.
78. Робинсон Дж. Всемирная прачечная. Террор, преступления и грязные деньги в офшорном мире / Дж. Робинсон. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2004. – 540 с.
79. Родрик Д. Парадокс глобализации: демократия и будущее мировой экономики / Д. Родрик. – М. : Изд-во ин-та Гайдара, 2014. – 576 с.
80. Серебрянський Д. Вертикальна спеціалізація в зовнішній торгівлі країн, що розвиваються: приклад України / Д. Серебрянський, А. Зубицький // Економіка України. – 2014. - № 8. – С. 19-33.
81. Сіденко В. "Політика завершення формування Європейського економічного і валютного союзу: основні тенденції та можливі наслідки для України / В. Сіденко // Економіка України – 2014. - № 10. – С. 51-66.
82. Сіденко В.. Глобалізація - європейська інтеграція - економічне розвиток: українська модель: В 2 т. / В. Сіденко - К.: Фенікс. – Т. 1, 2008, 376 с.; Т. 2, 2011, 448 с.,
83. Соколенко С. Кластери в глобальній економіці / С. Соколенко. – К. : Логос, 2004. – 848 с.
84. Сорокин П. Социальная и культурная динамика / П. Сорокин. – СПб. : ИРХГИ. 2000. – 1056 с.
85. Сото де Э. Загадка капитала. Почему капитализм торжествует на Западе и терпит поражение во всем остальном мире / Э. де Сото. – М. : Олимп-Бизнес, 2001. – 272 с.
86. Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації / За ред. Д. Лукьяненка. – К. : КНЕУ, 2001. – 538 с.
87. Тинберген Я. Пересмотр международного порядка / Я. Тинберген. – М. : Прогресс, 1980. – 416 с.
88. Ткаленко С. Фінансова безпека держави в умовах посилення глобалізаційних процесів / С. Ткаленко // Міжнародна економічна політика. – 2013. – Вип. № 1(18). – С. 87-104.
89. Тойнби А. Постыжение истории / А. Тойнби. – М. : Прогресс, 1991. – 731 с.
90. Тоффлер Э. Третья волна / Э. Тоффлер. – М.: АСТ, 1999. – 782 с.
91. Тромпенаарс Ф. Национально-культурные различия в контексте глобального бизнеса / Ф. Тромпенаарс Ф., Ч. Хампден-Тернер. – Мн. : Попури, 2004. – 528 с.
92. Фергюсон Н. Цивилизация. Чем Запад отличается от остального мира / Н. Фергюсон. – М. : АСТ, 2014. – 544 с.
94. Філіпенко А. Методологічний дискурс міжнародної економічної політики / А. Філіпенко // Міжнародна економічна політика. – 2013. – Вип. № 1(18). – С. 5-20.
95. Філіпенко А. Міжнародні економічні відносини. Історія / А. Філіпенко. – К. : Либідь, 2006. – 392 с.
96. Флорида Р. Креативный класс: Люди, которые меняют будущее / Р. Флорида . – М. : Классика XXI, 2011. – 432 с.

97. Фридман Т. Плоский мир / Т. Фридман. – М. : АСТ, 2006. – 601 с.
98. Фукуяма Ф. Великий разрыв / Ф. Фукуяма. – М. : АСТ, 2003. – 474 с.
99. Фукуяма Ф. Доверие / Ф. Фукуяма. – М. : АСТ, 2004. – 733 с.
100. Ханна П. Второй мир / П. Ханна. – М. : Европа, 2010. – 616 с.
101. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций / С. Хантингтон. – М. : АСТ, 2003. – 603 с.
102. Цивилизационная структура современного мира. В 3-х т. / Под ред. Ю. Пахомова и Ю. Павленко. – К. : Наук. думка. – Т. 1, 2006, 686 с.; Т. 2, 2007, 692 с.; Т. 3, Кн. 1, 2008, 544 с.; Т. 3, Кн. 2, 2008, 640 с.
103. Цивилизационные модели современности и их исторические корни / Под ред. Ю. Н. Пахомова. – К. : Наук. думка, 2002. – 632 с.
104. Шевчик Б. Сучасні економічні теорії глобальних систем / Б. Шевчик. – Львів, Новий світ-2000, 2011. – 352 с.
157. Элвуд У. Глобализация / У. Элвуд. – М. : Книжный клуб Книговек, 2013. – 208 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Державні органи влади

Верховна Рада України - www.rada.kiev.ua

Кабінет Міністрів України - www.kmu.gov.ua

Державна митна служба України - www.customs.gov.ua

Державний комітет статистики - www.ukrstat.gov.ua

Центр зовнішньоекономічних зв'язків України - www.biz-center.ua

2. Міжнародні та міжурядові організації

Всесвітній банк - www.worldbank.org

Європейська комісія. Сторінка новин - <http://europa.eu.int/news.en.htm>

Євростат - <http://europa.eu.int/en/comm/eurostat>

Інститут міжнародної економіки - www.iie.com

Міжнародна торгова палата - www.iccwbo.org

Міжнародна фінансова корпорація - www.ifc.org

Міжнародний валютний фонд - www.imf.org

ОЕСР - www.oecd.org

ООН - www.un.org

ОПЕК - www.opec.org

Світова організація торгівлі - www.wto.org

ЮНІДО - www.unido.org

ЮНКТАД - www.unctad.org

3. Інтеграційні об'єднання

АСЕАН - www.aseansec.org

ЄАВТ - www.efta.int

ЄС - www.europa.eu.int

КАРИКОМ - www.caricom.org

МЕРКОСУР - www.mercosur.com

НАФТА - www.nafta-sec-alena.org

4. Міжнародні економічні видання

Аналітичні огляди й інвестиційної привабливості країн -
www.euromoney.com
Business Week - www.businessweek.com
CNN - www.cnn.com
Financial Times - http://news.ft.com/home/us
Global Macro-economic and Financial Policy Site - www.stern.nyu.
edu/globalmacro
The Economist - www.economist.com
The Wall Street Journal - http://online.wsj.com/public/us
The Wall Street Journal Index - www.il.proquest/products/pt-product-
WSJ.shtml.

5. Бібліотеки

Бібліотека Парламенту України - www.rada.kiev.ua/library
Ділова бібліотека центру міжнародної торгівлі - www.wtcmo.
ru./bibl/OObibl.htm
Наукова бібліотека Київського національного університету ім. Т.Г.
Шевченка - www.univ.kiev.ua/eng/search/missing.phtml
Наукова бібліотека Української Києво-Могилянської академії -
www.ukma.kiev.ua/ukmalib/index.html
Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського - <http://nbuv.gov.ua> Тематичний
каталог бібліотеки конгресу США - http://catalog.loc.gov.
Харківська наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка - http://
korolenko.kharkov.com
Центральна наукова бібліотека Харківського національного
університету ім. В. Н. Каразіна - www.univer.kharkov.ua/mail/library/
Читацький путівник з періодичної літератури - http://hwwilsonweb.com

21.

.
8.